

Про підсумки виховної роботи за I семестр 2023/2024 навчального року

Відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX та впровадження Концепції «Нова українська школа», на виконання наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №1243 від 31 жовтня 2011 р. «Про Основні орієнтири виховання учнів 1 – 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», указу Президента України від 18.05.2019 № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», Постанови Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 р. № 673 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України», наказу Міністерства освіти і науки України від 29.07.2019 № 1038 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 №641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах», листа Міністерства освіти і науки України № 1/12702-23 від 24 серпня 2023 року «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 н. р.» та річного плану школи на 2023/2024 навчальний рік була спланована виховна робота на I семестр.

Організація виховного процесу упродовж I семестру 2023/2024 навчального року полягала у формуванні в дітей високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, чіткої громадянської позиції; разом із цим - профілактики булінгу, правопорушень, вживання наркотичних і психотропних речовин. Виховна робота носила плановий, цілеспрямований характер, з орієнтацією на особистість як відправний компонент і кінцевий результат, на її розвиток, духовне і моральне збагачення у розрізі ціннісного ставлення до українського народу, Батьківщини, держави та нації.

Згідно плану виховної роботи на 2023/2024 навчальний рік вся система базується на тематичних місячниках, що включають в себе тематичні тижні і заходи відповідно до ціннісних ставлень, які визначають основні змістові лінії виховання в спеціальній школі.

В умовах повномасштабної війни ключовим вектором виховної роботи є національно-патріотичне виховання. Упродовж I семестру акцентували увагу на повазі до культурного та історичного минулого України, до Конституції України, Законів України, державної символіки, підвищення престижу військової служби, а звідси – культивування ставлення до солдата як до захисника Вітчизни, героя.

Розпочався новий навчальний рік лінійкою «Веселкове свято».

Відповідно до плану роботи перший місяць вересень був присвячений темі безпеки дорожнього руху, пройшов під гаслом «Увага! Діти на дорозі!». Проведено роз'яснювальні бесіди, дискусії, тематичні виховні години, години

спілкування, переглянуто мультфільми з питань безпечної поведінки дітей на дорогах «Уроки тітоньки Сови. Азбука безпеки на дорозі», «Безпечна дорога до школи», «Твій друг – дорожній знак», «Знавці правил дорожнього руху», «Правила руху для зору і слуху», «Кращий пожежний – це я обережний», «Абетка пішохода», «Чому правила дорожнього руху є проблемою молоді?», «Наш друг – дорожній рух», «Дорожня розмітка, її види, призначення, роль у регулюванні руху транспортних засобів і пішоходів», складено пам'ятки «Безпечна дорога до школи, додому».

Протягом вересня велику увагу було приділено організаційній роботі в гуртках та спортивних секціях, оновлено банк обдарованих дітей та соціальний паспорт. Адміністрація, психолог закладу протягом семестру проводили первинні консультації для батьків першокласників та батьків новоприбулих здобувачів освіти, особисті психологічні консультації підтримки під час війни.

У вересні поновило свою роботу учнівське самоврядування «Країна Дивосвіт». В класних колективах відбувалися вибори лідерських активів, розроблено план дій на перший семестр. За сприянням навчально-інформаційного тематичного центру школи регулярно оновлюється інформаційний дайджест «Країни Дивосвіт». Проведено загальношкільні учнівські збори, на яких обрано президента школи.

Також у вересні учителями фізичної культури проведено Олімпійський тиждень «Моє життя – це спорт». У межах тижня пройшли цікаві естафети на свіжому повітрі, змагання із шашок, турнір із дарцу та ін.

Другий тиждень вересня присвячений темі екології – здобувачі освіти стали учасниками операції «Чисте довкілля», «Ми за чисту природу» попрацювали над випуском стінгазети «Бережіть природу», побували на екоуроці «Історія трьох пластикових пляшок», переглянули фільм «Бережи природу» та ін.

Найбільш гострою та болючою для всіх, на сьогодні, є тема МИРУ. Тому третій тиждень вересня присвячений саме цій тематиці. Діти виготовляли листівки «Ми за мир!», брали участь у челенджі «Діти хочуть миру», активно танцювали під руханки на перервах наймолодші, провели конкурс малюнків на асфальті, виготовили стіннівку «Миру хоче вся земля» та багато ін. заходів відбулися у межах школи.

Жовтень - місячник національного виховання. Згідно Концепції національно-патріотичного виховання у закладі було проведено низку заходів.

Наймолодші школярі взяли участь у флешмобі «Долоньки». Проведено конкурс малюнків «Намалюю Україну без війни» у 1 класі. Батьки теж долучилися, підтримали креативні ідеї дітей та допомогли з їх реалізацією.

Здобувачі освіти 2-х класів разом із вихователями виготовили вітальні листівки, адресовані нашим воїнам-захисникам, теплими словами вони підтримали бойовий дух чоловіків на фронті. Адже саме на передову ми їх відправили.

Упродовж тижня, з 09. 10 до 13.10 пройшли уроки мужності під гаслом «Хай буде мир на всій землі». Також у межах кожного класу діти брали участь у виховних активностях: «Полюби в собі Україну», «Від козацтва до сучасності – ми нащадки славних козаків», «На варті нації», «Ми – діти козацького роду», «Лицарі волі», «Наші козаки».

Окрім цього, з нагоди Всесвітнього дня запобігання булінгу відбулася зустріч із працівниками відділу ювенальної превенції Національної поліції, де учні школи отримали цінну інформацію про права та обов'язки здобувачів освіти, адміністративну та кримінальну відповідальність, що таке булінг, кібергрумінг. Поговорили про шкідливість тютюнопаління та вживання алкоголю.

У межах класів вихователями проведено тематичні виховні години з метою попередження булінгу, домашнього насилля.

До Всесвітнього дня тварин діти взяли участь у фоточеленджі «Ми відповідальні за тих, кого приручили» та побували на уроках доброти.

З метою просвітницької діяльності серед учнівської молоді до закладу завітали представники ДСНС, спеціаліст з безпеки освітнього середовища та інспектор ювенальної превенції, які поспілкувалися на важливі теми: «Мінна безпека», «Протипожежна діяльність», «Булінг».

Другий тиждень жовтня присвячений темі українського козацтва, діти брали участь у «Козацькій спортивній грі», переглянули фільм «Ми - українці козацького роду», поспілкувалися про «Козацьку славу», віртуально подорожували на острів Хортиця, побували на просвітницькій виховній годині «Український рушник – символ праці та краси. Рушник – оберіг козака».

13 жовтня з нагоди Всесвітнього дня зору відбувся урок-практикум «Будова ока. Дальтонізм. Перша допомога при травмах ока. Вправи для покращення зору.», який провела викладачка КЗСОР «Конотопський фаховий медичний коледж» разом зі студентами для здобувачів освіти 5 – 10 класів.

З метою пропаганди здорового способу життя третій тиждень жовтня присвячений культурі здорового харчування. 16 жовтня – до Всесвітнього дня здорового харчування діти взяли участь у фоточеленджі «Моя вітамінна тарілка», до Міжнародного дня кухаря та кулінара відбулися кулінарні змагання, різноманітні виховні активності пройшли у класах: «скринька думок. Де живуть вітаміни?», година спілкування «Яке харчування є збалансованим?», корекційно-практичне заняття «Що таке здорова їжа?», «Фрукти та овочі – корисні продукти», інформаційний дайджест «Здорове харчування – інвестиції в майбутнє», бесіда «Їжа – друг чи ворог або що таке смакові добавки?» та ін.

На кінець місяця приділили увагу навколишній природі, тиждень пройшов під назвою «Барви осені». Молодші школярі разом з батьками стали авторами неперевершеної колекції виробів із природніх матеріалів «Ми маємо умілі ручки»; також пройшла виставка малюнків «Барви осені України».

Дівчата пансіону мали вечір відпочинку «За чашкою чаю».

Листопад – місячник правових знань «Твій вибір – твоя відповідальність».

Перший тиждень пройшов під гаслом «Знаю права – захищаю життя», здобувачі освіти стали учасниками інтегрованого заняття «Великі права маленької дитини», диспуту «У дитини є права», відвертої розмови «Права і свободи твої, дитино», ситуаційно-рольової гри «Ти – маленький громадянин», дидактичної гри «Права дитини: так чи ні?», виховної години «Мої права закінчуються там, де починаються права іншої людини», створили колаж «Права в моїй країні».

Наступний - тиждень толерантності, до Міжнародного дня доброти здобувачі освіти стали учасниками фоточеленджа «Обніми друга», створили власне дерево добрих справ, поспілкувалися на виховних годинах про толерантність, милосердя і любов до ближнього, обмінялися думками з теми «Захисти себе від булінгу», виготовили квітку толерантності до Всесвітнього дня толерантності, відвідали майстер-клас від Конотопської художньої школи.

Третій тиждень мав назву «Сьогодні ми діти, а завтра – громадяни України». 20 листопада – Всесвітній день дитини, молодші школярі поділилися своїми мріями та організували виставку малюнків «Мої мрії». У класах були проведені тематичні виховні заходи.

До Дня гідності і свободи для дітей усіх класів проведено уроки-дискусії, виготовлено стінгазету.

З метою вшанування пам'яті жертв голодомору 1932 – 1933 р.р. організовано акцію «Запали свічку» та проведено інформаційні активності, виховні години у класах.

Останній тиждень листопада присвячений важливій, на сьогодні, темі безпеки в Інтернеті. Діти мали змогу долучитися до розробки пам'яток «Правила онлайн-безпеки», стали учасниками уроків з ігровими елементами на теми: «Моя суперсила - безпека в Інтернеті», «Як не втрапити в халепу в Інтернеті», «Ми за безпечний Інтернет», «Зворотній бік Інтернету», «Комп'ютерні мережеві ігри: ЗА і ПРОТИ», диспутували щодо кібербулінгу та кібергрумінгу».

І останній місяць – грудень присвячений благодійності та милосердю «Поспішайте творити добро». У рамках місячника до Дня збройних сил України організовано загальношкільний челендж «Дякую_ЗСУ», діти своїми талантами привітали захисників України та зібрали посилки на фронт. Хлопці отримали рукодільні вироби, вітальні листівки, смаколики та теплі речі.

Відповідні тематичні виховні години проведені до Міжнародного дня людей з інвалідністю, Дня волонтера. Переглянули фільм «9 життів» про евакуацію тварин під час війни.

Цьогоріч 6 грудня до школи ще завітав Святий Миколай, відбулося загальношкільне святкове дійство, на якому він приніс дітям вітання та подарунки.

З метою популяризації українських традицій 07 грудня дівчата школи долучилися до фоточеленджу з нагоди святкування Дня української хустки.

Окрім цього проведені інформаційно-виховні години «Берегине моя, українська хустко», «Дай мені, мамо, хустку на згадку», урок-гра «Мамина хустка» та ін.

В очікуванні Різдва Христового та Нового року учні разом із вихователями прикрасили свої спальні, класні кімнати та шкільну їдальню. Займалися творчими колективними справами із виготовлення ялинкових прикрас, сніжинок, зимових візерунків, новорічних листівок.

Продовжуючи дбати про навколишнє середовище молодші діти долучилися до акції «Екогодівничка», побалували пташок смаколиками.

Упродовж тижня, з 18 грудня діти мали змогу поринути в казкову передноворічну атмосферу, відвідвідавши шкільний кінозал.

З метою вшанування українських традицій та з нагоди свята Різдва Христового 25 грудня відбулося загальношкільне святкове дійство «Різдвяний вертеп».

В класних колективах проходили інструктажі з техніки безпеки для дітей під час осінніх та зимових канікул, як поводити себе з підозрілими предметами під час війни, про дії під час повітряних тривог в школі і вдома, здійснювалися профілактичні, здоров'язберігаючі заходи, бесіди медичних працівників із здобувачами освіти щодо сезонних інфекційних хвороб, їх профілактики, про першочергові дії при захворюваннях.

Успішно працював шкільний сайт та сторінка школи у соціальній мережі Фейсбук, де висвітлювалася уся важлива інформація про події зі шкільного життя.

Налагоджена співпраця з відділами служби у справах дітей Конотопської міської ради, ювенальною поліцією щодо вирішення питань захисту прав дітей. Активно ведеться робота з Центром соціальних служб для дітей і молоді.

Школою постійно контролювалося охоплення дітей шкільного віку навчанням, кожного дня проводився аналіз відвідування здобувачами освіти уроків, з'ясовувались причини відсутності дітей, щомісячно перевірявся стан ведення щоденників, підтримувалися тісні зв'язки з батьками. Кожного місяця класні керівники подають зведену інформацію щодо відвідування школи здобувачами освіти.

Освітній процес також має на меті охопити якомога більше школярів позакласною діяльністю, в якій кожен вихованець може проявити власні здібності, нахили, інтереси. Для оптимальної самореалізації особистості, розвитку індивідуальних можливостей в закладі освіти на початку вересня організовувалася гурткова робота: вокальний гурток, хореографічний гурток «Веснянка», гурток ДПМ та гурток бісероплетіння від Дитячої школи мистецтв, гуртки вчителів трудового навчання та волейбольна секція. Заняття гуртків проходять за графіком в кабінетах, залах та майстернях школи.

Всього охоплено гуртковою роботою 65% здобувачів освіти, з них 47% займаються в школі, а 18% відвідують позашкільні заклади міста.

Аналізуючи стан виховної роботи школи, варто сказати, що пріоритетними на сучасному етапі є:

- використання сучасних інформаційних технологій в управлінській діяльності та в освітньому процесі школи;
- збереження морального, фізичного та психічного здоров'я підростаючого покоління;
- виховання патріотизму, громадянських якостей особистості;
- розвиток у дітей творчих здібностей, підтримка обдарованих учнів.

І разом з цим залишаються наступні проблеми, успадковані школою ще з радянських часів:

- Скільки б ми не говорили про дитиноцентризм, він випаровується, як тільки починає йтися про конкретну дитину з її бажаннями та проблемами.
- Зведення всієї виховної роботи до разових демонстраційних «заходів».
- Виховні бесіди (читання моралі) як основний метод «впливу».
- Шиккування дітей на «лінійки» та інші ритуали.
- Показуха, звіти.
- Подвійні стандарти у виховній роботі: кажемо одне, думаємо інше, а робимо третє.
- Колективістське виховання.

Школа продовжує привчає дітей «робити те, що треба», а не те, що цікаво, що хочеться. «Датське» виховання, бо до кожної дати мав бути проведений захід. Сьогодні воно переросло в ювілейоманію, звітоманію, конкурсманію... І тепер ще треба «висвітлити на сайті закладу освіти». Зведення всієї виховної роботи до разових демонстраційних «заходів». Наприклад, антибулінгова політика в школі — це не «заходи», а послідовна, цілеспрямована зміна шкільного середовища на таке, у якому не буде місця булінгу. Необхідно працювати із середовищем та атмосферою; підносити авторитет вчителя; розбудовувати довірливі взаємини між вчителем та учнем; підсилювати гордість щодо приналежності до школи. Нам слід забезпечити позитивний емоційний баланс, якщо ми справді хочемо пройти шлях від великої нерадості до школи радості. Для того щоб відстежувати, чи є позитивний емоційний баланс у процесі виховної роботи, слід мати постійний зворотний зв'язок у різних формах. Наприклад, можна застосовувати: різні форми опитування (анкетування, усне опитування тощо); різноманітні форми рефлексії та експрес-діагностики емоційного стану учасників «виховного заходу»: шеринг (проговорювання), емоційний семафор тощо; консультації (з представниками учнівського самоврядування, батьками чи експертами); відгуки, творчі роботи (наприклад, есе на тему «Якби організатором свята ... був я») тощо.

Наше з вами завдання - взяти курс на освіту, яка ґрунтується на цінностях. Самим собі дати чесні відповіді на низку запитань, як-от:

- Для кого проводимо «виховні заходи» в школі — для дітей чи «для галочки»?

- Чому продовжується практика стимулювання педагогів до роботи «для галочки»?

Чи може відбутися нова українська школа без суттєвих, глибоких змін звичних практик «виховної роботи» старої радянської школи?

Чи може все статися само собою, з плином часу?

Як ми помітимо, що зміни вже відбулися?

Із чого ми маємо почати у своїй рідній школі, щоб відбулись практичні зміни?

Який стиль спілкування під час «заходів» у нас переважає?

Чи поширена радянська практика «репетиційної педагогіки» та добровільно-примусової організації «культурно-масових заходів»?

Що переважає в наших планах виховної роботи: заорганізованість чи принцип «розумної достатності»?

Чи є грамотний шоу-менеджмент на рівні школи?

Чи є так звані «псевдоподії» (надумані «акції», «свята без свята» тощо). Зміни залежать від кожного з нас!

Давайте думати інакше, йти своєю дорогою, різноманітність вітається!

Проект рішення:

1. Визнати стан виховної роботи протягом I семестру 2023/2024 навчального року школи задовільним.

2. Продовжити роботу над реалізацією Концепції державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, інших нормативно-правових документів, що регулюють виховну діяльність в освітній галузі.

3. Посилити національно-патріотичне виховання дітей, урізноманітнити його форми і методи, активно залучаючи до цього лідерів учнівського самоврядування та громадські організації.

4. Активізувати співпрацю педагогічного колективу з органами учнівського та батьківського самоврядування щодо формування в дітей та молоді духовності, моральної культури, толерантної поведінки, уміння жити в громадянському суспільстві.

5. Забезпечити використання сучасних форм діяльності здобувачів освіти, інноваційні підходи (проектну діяльність, благодійні акції, волонтерську та просвітницьку діяльність), активно використовувати інтерактивні методи виховної роботи, інформаційно – комп'ютерні технології.